

**Podatki z perspektywy przedsiębiorcy po zmianach w 2019 i 2020 roku
Czyli co jak i kiedy płacić, żeby podatkowo było bezpiecznie**

Anna Kędzierska-Adamczyk

www.annakedzierskaskolenia.pl

2019

Podatki z perspektywy przedsiębiorcy po zmianach w 2019 i 2020 roku Czyli co jak i kiedy płacić, żeby podatkowo było bezpiecznie

1. Co to jest biała lista i dlaczego jest ważna?
2. Jak prawidłowo wystawiać faktury po zmianach ? Kiedy i komu obowiązkowo ?
3. Co zawiera tajemniczy załącznik numer 15?
4. Kiedy umieścić dopisek MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI
5. Jak działa split payment (mechanizm podzielonej płatności)
6. Które faktury bezwzględnie płacić : przelewem, przy których bezwzględnie sprawdzać numer rachunku kontrahenta a kiedy pod groźbą sankcji zapłacić z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności ?
7. Kiedy decyduje wartość transakcji a kiedy kwota brutto na fakturze?
8. Dlaczego będzie kłopot z fakturą wystawioną do paragonu ?
9. I dlaczego od stycznia ma znaczenie terminowe regulowanie płatności ?
10. I jeszcze słów kilka o kasach fiskalnych
11. Jakie sankcje i za jakie przewinienia grożą przedsiębiorcy?

PRZEDSIĘBIORCA	PODATNIK	
Art.7 prawa przedsiębiorców	Art. 15 podatku VAT	
<p>Podmiot prowadzący działalność gospodarczą, zarejestrowany w:</p> <p>⇒ CEIDG</p> <p>⇒ KRS</p> <p>(indywidualna działalność gospodarcza, wspólnicy spółek cywilnych, jawnych, partnerskich, komandytowych, spółki zoo i akcyjne)</p>	<p>Podmiot prowadzący działalność gospodarczą, jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługodawca - handlowiec - wytwórca - wydobywający kopaliny <p>- wynajmujący</p> <p>- rolnik</p>	
	<p>PODATNIK VAT ZWOLNIONY</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonuje wyłącznie czynności zwolnione (np.: lekarz) - albo jako podatek nie przekroczył 200 000,00 PLN obrotu 	<p>PODATNIK VAT CZYNNY</p> <ul style="list-style-type: none"> - przekroczył obrót 200000,00 PLN i musiał się zarejestrować - wykonuje czynności, które nie mogą być zwolnione (np.: prawnik)

Co to jest BIAŁA LISTA i dlaczego jest ważna?

Od 01.09.2019 roku na polskim rynku biznesowym zakręlowało pojęcie tajemniczej białej listy. Tym terminem MF określiło listę podatników VAT.

Na liści tej, można sprawdzić na **wybrany dzień z okresu 5 lat** czy nasz kontrahent (dostawca towaru albo świadczący dla nas usługę) jest zarejestrowanym podatnikiem VAT (czynnym lub zwolnionym), czy nie został skreślony jako podatek, a jeśli tak – to czy nie został przywrócony bądź czy nie odmówiono mu wpisu.

Można też sprawdzić, czy nasz kontrahent zgłosił i jakie zgłosił rachunki bankowe do urzędu skarbowego.

Na liście tej widać tylko tych podatników, którzy dokonali rejestracji do VAT i otrzymali status podatnika VAT (czynnego lub zwolnionego).

NIE WIDAĆ NA NIEJ:

- podatników którzy nigdy się nie zarejestrowali do podatku VAT
- podatników, którzy wykonują wyłącznie czynności zwolnione (a nigdy wcześniej nie byli podatnikami VAT czynnymi)

- podatników, którzy nie przekroczyli obrotu 200 000,00 PLN (a nigdy wcześniej nie byli podatnikami VAT czynnymi).

Rachunek bankowy jest widoczny tylko wówczas, jeśli:

1. Jest rachunkiem firmowym
2. Jest rachunkiem zgłoszonym
3. Jest rachunkiem potwierdzonym przez system STIR.

To oznacza, że nie widać tam rachunków prowadzonych:

- w bankach za granicą,
- rachunków osobistych nie związanych z działalnością gospodarczą,
- takich, które nie zostały zgłoszone.

Nie widać też rachunków banków.

Dlaczego ta lista jest tak ważna?

Od 01.01.2020 roku przy określonych transakcjach między przedsiębiorcami, zapłata za fakturę na rachunek inny niż widoczny na białej liście będzie skutkować wyłączeniem wydatku z kosztów uzyskania przychodów.

- ⇒ Ale dopiero płatności dokonane po 31.12.2019
- ⇒ I tylko za fakturę od innego przedsiębiorcy,
- ⇒ I tylko jeśli transakcja przekracza 15 000,00 PLN
- ⇒ Niekoniecznie rachunek na białej liście musi należeć do wystawcy faktury, ważne, żeby był tam widoczny (istotne przy cesjach wierzytelności i faktoringu)

Jak prawidłowo wystawiać faktury po zmianach ? Kiedy i komu obowiązkowo ?

Podatnik prowadzący działalność gospodarczą ma obowiązek wystawić fakturę **ZAWSZE, kiedy kontrahentem jest inny podatnik, czyli podmiot prowadzący działalność gospodarczą.**

Sprzedając osobie fizycznej albo rolnikowi, którzy nie prowadzą działalności – podatnik powinien używać kasy fiskalnej (z nielicznymi wyjątkami).

Dane, które muszą się znaleźć na fakturze określa ustawa o VAT.

Są to dane sprzedawcy i nabywcy (włącznie z numerem NIP), dane o sprzedawanych towarach i usługach, ich wartości netto, właściwej stawce VAT i wartości brutto. W przypadku zastosowania zwolnienia z podatku VAT- należy podać przyczynę zwolnienia (konkretny artykuł ustawy bądź dyrektywy VAT).

W ustawie przewidziano również kilka przypadków, gdzie na fakturze powinny się znaleźć dodatkowe informacje.

1. W przypadku opodatkowania z zastosowaniem marży – stosowna informacja o procedurze marży
2. W przypadku sprzedaży z zastosowaniem odwrotnego obciążenia – adnotacja : odwrotne obciążenie. Tu zmiana od 01.11.2019 – w związku z usunięciem procedury odwrotnego obciążenia w transakcjach krajowych – dopisek ten pojawi się na fakturze wyłącznie przy określonych usługach świadczonych dla obcokrajowców.
3. Najważniejsza zmiana weszła od 01.11.2019 roku i spowodowała obowiązek dopisywania na niektórych fakturach adnotacji: MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI, a ponadto wprowadziła sankcje za brak takiej adnotacji na fakturze.

Kiedy umieścić dopisek MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI.

Podatnik **MUSI** umieścić na fakturze wyrazy:

MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI (nie skrót MPP)

- ⇒ Jeśli wystawia fakturę dla PODATNIKA (nie musi dla klienta indywidualnego, nie prowadzącego działalności)
- ⇒ Jeśli wystawiona faktura opiewa brutto na minimum 15 000,00 PLN
- ⇒ I jeśli w jej treści znajduje się choć jeden towar lub usługa z nowego załącznika numer 15 do ustawy

Nie ma natomiast zakazu umieszczania takiej adnotacji na każdej innej fakturze.

Jednak dopisanie takiej adnotacji na fakturze o wartości niższej niż 15 000,00 PLN albo na takiej, na której nie ma żadnego towaru lub usługi z załącznika numer 15 – spowoduje, że kontrahent zapłaci z zastosowaniem tego mechanizmu.

Jeśli więc nie mamy nic przeciwko – można taką adnotację dopisać na każdej fakturze.

Obowiązek jest jednak tylko w przypadku, gdy łącznie wystąpią trzy wspomniane u góry przypadki.

Co zawiera tajemniczy załącznik numer 15?

Załącznik numer 15 zawiera wykaz towarów i usług „wrażliwych”, czyli takich, którymi obrót z perspektywy funkcjonowania na gruncie podatku VAT najczęściej doprowadzał do nadużyć.

Są tam:

- ⇒ Opał (węgiel kamienny i brunatny, brykiety z węgla, koks i półkoks)
- ⇒ Złomy, stale, wraki, blachy, arkusze żeberkowane
- ⇒ Paliwa
- ⇒ Tusze i tonery, folia stretch
- ⇒ Części i akcesoria samochodowe wszelkie
- ⇒ Odpady i surowce wtórne
- ⇒ Komputery i podobne
- ⇒ Telewizory
- ⇒ Aparaty i kamery cyfrowe
- ⇒ Procesory i dyski
- ⇒ Telefony komórkowe
- ⇒ Usługi budowlane
- ⇒ Wiele, wiele innych – w sumie 150 pozycji.

Jak działa split payment (mechanizm podzielonej płatności)

Od lipca 2018 roku mechanizm podzielonej płatności zwany również „split payment” został wprowadzony w wersji dobrowolnej.

Od 01.11.2019 roku działa w kilku obszarach obowiązkowo.

Banki otwarły do wszystkich rachunków związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą automatycznie rachunki VAT (ale tylko dla tych które są prowadzone w PLN).

Rachunki VAT mają swoje odrębne numery.

- ⇒ **NIGDZIE NIE PODOJEMY NUMERU RACHUNKU VAT, ANI NA FAKTURACH ANI W UMOWACH ANI NIE DOKONUJEMY NA NIE PRZELEWU.**

Mechanizm podzielonej płatności ma zapobiegać wypływowi podatku VAT poprzez ograniczenie możliwości dysponowania pieniędzmi na rachunku VAT wyłącznie na określone cele.

Istota split payment sprowadza się do zabezpieczenia kwoty podatku VAT z faktury na wyodrębnionym rachunku VAT u wystawcy faktury.

Kwota netto faktury może być rozliczona za pośrednictwem zwykłego rachunku, gotówką bądź w inny sposób.

Aby zapłacić za fakturę z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności:

1. Płacić musi PODATNIK (ale zarówno ten zwolniony jak i czynny podatnik VAT, czyli zarówno lekarz jak i prawnik)
2. Na fakturze musi być podatek VAT
3. Obie strony transakcji muszą mieć rachunki firmowe (związane z działalnością gospodarczą, prowadzone w **WALUCIE POLSKIEJ**)
4. Podatnik przy realizacji przelewu musi wskazać bankowi, że używa mechanizmu podzielonej płatności

Bank realizując przelew w trybie split payment automatycznie:

- ⇒ Sprawdza czy jest na rachunku vat kasa
- ⇒ Jeśli jest – dokonuje jej przeksięgowania na rachunek firmowy
- ⇒ Jeśli nie ma – obciąża wyłącznie rachunek firmowy
- ⇒ Realizuje przelew na rachunek firmowy wystawcy faktury
- ⇒ Bank wystawcy faktury otrzymuje przelew na rachunek firmowy z adnotacją split payment
- ⇒ Po otrzymaniu kasy – bank kontrahenta (wystawcy faktury) zabiera z rachunku rozliczeniowego kwotę podatku VAT i zapisuje ją na rachunku VAT

Które faktury bezwzględnie płacić : przelewem, przy których bezwzględnie sprawdzać numer rachunku kontrahenta a kiedy pod groźbą sankcji zapłacić z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności ?

Kiedy decyduje wartość transakcji a kiedy kwota brutto na fakturze?

Dla potrzeb wpisania adnotacji na fakturze i decyzji o płatności z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności **decyduje kwota na fakturze.**

Jeśli przekracza 15 000,00 PLN (bądź jest jej równe) i ma w sobie **choć jeden towar albo usługę z załącznika numer 15 – wówczas:**

- ⇒ **SPRZEDAWCA: musi napisać wyrazy MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI**

⇒ **KUPUJĄCY: musi zapłacić z zastosowaniem MECHANIZMU PODZIELONEJ PŁATNOŚCI.**

Ale z perspektywy **zaliczania wydatku do kosztów uzyskania przychodów** decyduje **wartość transakcji.**

Czyli może się zdarzyć, że nawet faktura o mniejszej wartości będzie dotyczyć transakcji przekraczającej 15000,00 PLN. Wówczas trzeba ją będzie zapłacić na rachunek z białej listy.

Jest spory problem z definiowaniem transakcji.

W największym uproszczeniu – każda płatność dotycząca jednej umowy to płatność do jednej transakcji.

Najprościej obrazuje to umowa leasingu na samochód wart 100 000 PLN.

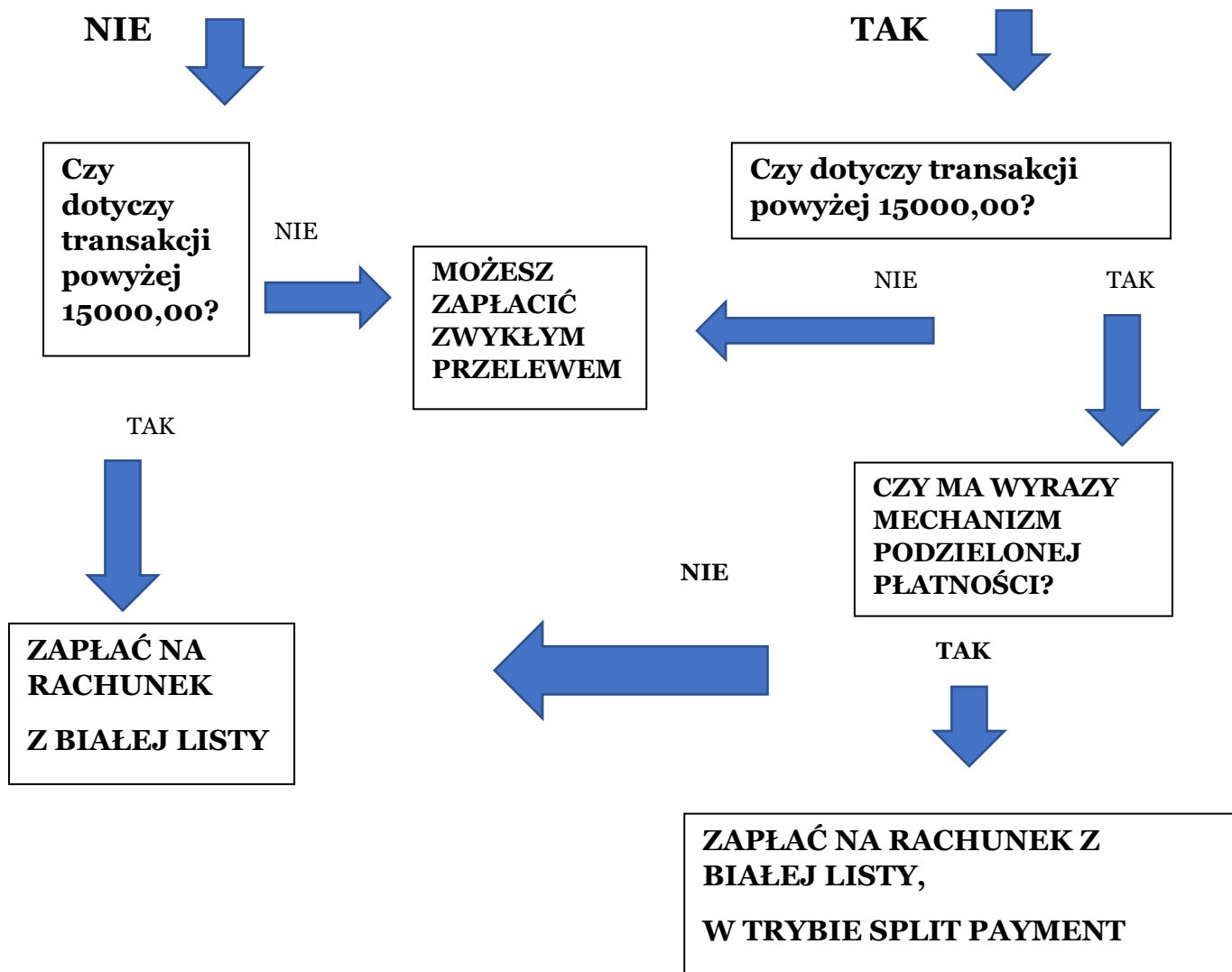
Umowa = transakcja, czyli każda pojedyncza faktura nawet za 1000,00 PLN jest fakturą do transakcji przekraczającej 15 000,00 PLN.

W praktyce oznacza to, że od 01.01.2020 roku płacąc za fakturę o wartości nawet mniejszej niż 15 000,00 PLN przedsiębiorca musi zwrócić szczególną uwagę, czy to nie płatność dotycząca transakcji powyżej 15 000,00 PLN, dokonana na rzecz innego przedsiębiorcy i czy rachunek, na który jest realizowana znajduje się na białej liście.

Ponadto zawsze jak przedsiębiorca płaci za fakturę powyżej 15 000,00 PLN, na której jest adnotacja: **MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI, kwota podatku VAT z tej faktury powinna być zapłacona z zastosowaniem split paymentu (specjalnego przelewu w banku, z podaniem numeru NIP wystawcy faktury i z podziałem na kwotę brutto i VAT).**

Można z zastosowaniem metody SPLIT PAYMENT zapłacić nawet sam podatek VAT z faktury.

⇒ Faktura o wartości powyżej 15 000,00 PLN BRUTTO
○ OD PODATNIKA VAT CZYNNEGO

Dlaczego będzie kłopot z fakturą wystawioną do paragonu ?

Od 01.01.2020 ustawodawca chce zmusić przedsiębiorców do deklarowania niezwłocznie na etapie zakupu czy zakup jest prywatny czy firmowy.

Zakupy w jednostkach używających kas fiskalnych będą wymagały podania numeru NIP już na etapie użycia kasy fiskalnej, a nie dopiero na etapie prośby o fakturę.

To oznacza, że każdy sprzedawca używający kasy fiskalnej będzie musiał zapytać każdego kupującego, czy kupuje dla firmy – i wówczas musi podać numer NIP firmy, czy prywatnie, gdzie nie ma takiej konieczności.

Nowe przepisy o fakturowaniu stanowią, iż fakturę do paragonu DLA PODATNIKA wystawia się WYŁACZNIE, jeśli na paragonie widnieje NIP jego firmy.

Ustawodawca przewidział sankcje zarówno za wystawienie faktury do paragonu bez numeru NIP, jak i za zaksięgowanie takiej faktury.

Jeśli kasa fiskalna nie ma możliwości wprowadzenia numeru NIP należy od razu wystawić podatnikowi fakturę.

Przepisów tych nie stosujemy wyłącznie do usług taksówkowych.

I dlaczego od stycznia ma znaczenie terminowe regulowanie płatności ?

Od 01.01.2020 roku za nie zapłacenie faktury w terminie plus 90 dni grozi sankcyjne zapłacenie podatku dochodowego.

Jeśli Państwu ktoś nie ureguluje faktury, to **MOGĄ** Państwo zmniejszyć podstawę obliczenia podatku, ale jeśli Państwo nie zapłacą faktury kontrahentowi, to **MUSZA** Państwo tę podstawę podnieść.

Będzie to trudne do uchwycenia przez księgowość, więc rada jest prosta – termin płatności plus maksymalnie 90 dni – faktura powinna być uregulowana.

I jeszcze słów kilka o kasach fiskalnych.

W związku z uchwalonymi zmianami dotyczącymi obowiązków używania kas fiskalnych on line informuję, iż dla wielu z Państwa – zgodnie z poniżej zamieszczonym harmonogramem – powstanie obowiązek wymiany kas fiskalnych.

Bardzo proszę o zapoznanie się z harmonogramem oraz o wcześniejsze przygotowanie się do wymiany. Niestety większość serwisów kas fiskalnych nie będzie mogła wymienić Państwa kas w ostatnim możliwym terminie.

Wszystkie kasy, które podlegają obowiązkowej wymianie zgodnie z tabelą poniżej, wymienione pomiędzy 01.05.2019 a terminem wynikającym z tabeli poniżej, będą objęte ulgą w wysokości 700 PLN dla każdej z wymienionych kas.

Ale ulga przysługuje tylko dla kas, które zostały wymienione w związku z obowiązkiem i terminami wynikającymi z tabeli.

Jeśli używają Państwo kilku kas, a nie każda służy do ewidencjonowania towarów/usług z listy, wówczas wymieniamy tylko kasę w tym punkcie, w którym sprzedajemy wybrane towary bądź usługi.

Żadna inna branża nie jest zobligowana do wymiany kas. I nie będzie (zgodnie z obowiązującym na dziś przepisem ustawy), oznacza to, że jeśli nie prowadzi Państwo działalności z tabelki, to na dziś mogą państwo używać dotychczasowych kas bezterminowo (zarówno tych z pamięcią papierową jak i elektroniczną).

	grupa podmiotów
01.01.2020	sprzedaż paliw usługi w zakresie naprawy pojazdów silnikowych i motorowerów, w tym wulkanizacji
01.07.2020	usługi w zakresie wyżywienia świadczone przez stacjonarne placówki gastronomiczne usługi krótkotrwałego zakwaterowania sprzedaż węgla, brykietów, koksu i półkoksu
01.01.2021	usługi fryzjerskie, kosmetyczne i kosmetologiczne usługi świadczone przez lekarzy i lekarzy dentyistów usługi prawnicze wstęp na fitness (w zakresie kultury fizycznej i sportu) usługi budowlane

⇒ **Jakie sankcje i za jakie przewinienia grożą przedsiębiorcy?**

1. Nie napisanie wyrazów MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI, w sytuacji kiedy takie wyrazy powinny być napisane → sankcje w podatku VAT.
2. Nie zapłacenie faktury z adnotacją MECHANIZM PODZIELONEJ PŁATNOŚCI, w okolicznościach przewidzianych ustawą – sankcje podatku VAT, sankcje w podatku PIT i CIT, sankcje z ustawy karnej skarbowej.
3. Nie wystawienie faktury, wystawienie faktury wadliwej, nie wydanie faktury – sankcje z ustawy karnej skarbowej.
4. Nie zaewidencjonowanie sprzedaży przez kasę fiskalną – sankcje z ustawy karnej skarbowej plus utrata prawa do odliczenia 30% podatku VAT.
5. Wystawienie faktury do paragonu bez numeru NIP PODATNIKA – sankcja 100% podatku VAT z faktury.
6. Zaewidencjonowanie faktury wystawionej do paragonu bez NIP – sankcja 100% podatku VAT z faktury.
7. Wystawianie lub posługiwanie się „pustymi” fakturami – sankcje z ustawy karnej skarbowej oraz z kodeksu karnego, do 25 lat więzienia włącznie.
8. Błędne ujmowanie podatku VAT naliczonego i należnego – sankcje do 30% VAT.